

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham

SƏS

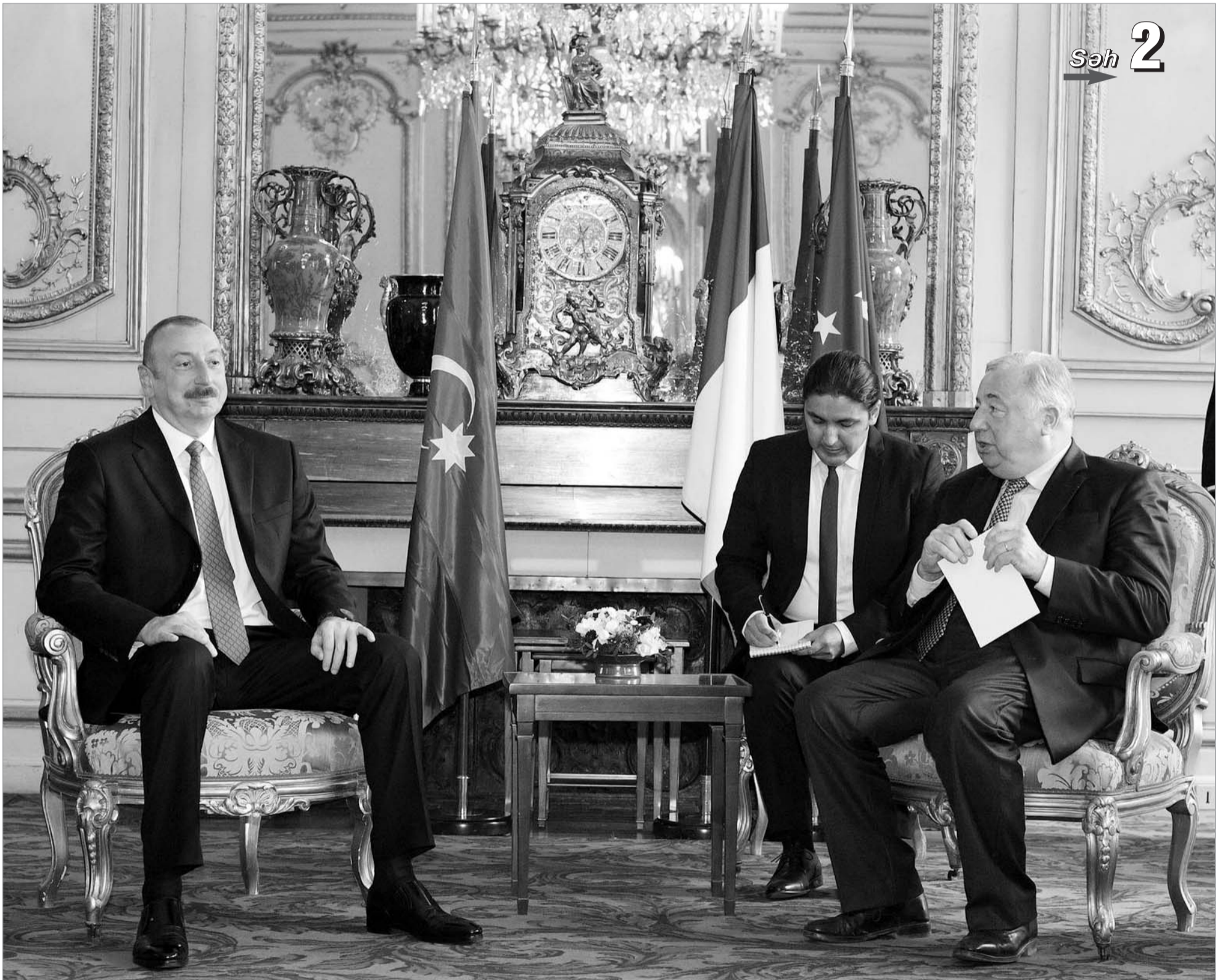

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 135 (5607) 20 iyul 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Azərbaycan Fransanı özünə çox yaxın tərəfdaş, dost ölkə hesab edir"

Prezident İlham Əliyev Fransada səfərdədir

Səh 2

13

Ermənistan dövlət çevrilişinə demokratiya donu geyindirmək niyyətindədir

14

Əli Kərimlinin maliyyə mənbələri

16

UEFA reytingi açıqlanıb

20 iyul 2018-ci il

“Azərbaycan Fransanı özünə çox yaxın tərəfdaş, dost ölkə hesab edir”

Prezident İlham Əliyev Fransada səfərdədir

Fransa Respublikasının Prezidenti Emmanuel Makronun dəvəti ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iyulun 19-da Fransaya səfəri başlayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 19-da Parisdə Fransa Senatının sədri Jerrar Larşe ilə görüşüb. Jerrar Larşe Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi Fransa Senatında yenidən görməkdən məmnun olduğunu dedi. O, bu cür səfərlərin ölkələrimiz arasında ikitərəfli əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi baxımından əhəmiyyətini qeyd etdi. Senatın sədri, həmçinin Fransa ilə Azərbaycan arasında iqtisadi, siyasi, təhsil, mədəniyyət sahələrində qarşılıqlı əməkdaşlıqdan danışdı, Bakıda Fransız Liseyinin, Azərbaycan-Fransız Universitetinin fəaliyyət göstərdiyini xüsusi qeyd etdi. Bildirdi ki, bu, ölkələrimiz arasında münasibətlərin yüksək səviyyəsindən xəbər verir.

Prezident İlham Əliyev Fransa Senatına növbəti dəfə gəlməkdən məmnunluğunu ifadə etdi. Qeyd etdi ki, bu gün Fransa ilə bütün səviyyələrdə aparılan dialoq Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycan Fransanı özünə çox yaxın tərəfdaş, dost ölkə hesab edir və Azərbaycan bundan sonra da Fransa ilə mövcud olan əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsində maraqlıdır.

Görüşdə vurğulandı ki, Fransa ilə Azərbaycan arasında mövcud münasibətlər, burada aparılan müzakirələr Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında imzala-

nacaq Sazişə öz müsbət töhfəsini verəcək. Senatın sədri Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında hertərəfli Sazişin yaxın zamanlarda imzalanacağına ümidvar olduğunu dedi. Vurğulandı ki, Fransa bu sənədin imzalanmasında çox maraqlıdır.

Görüşdə parlamentlərarası əlaqələrin çox yüksək səviyyədə olduğu qeyd edildi, bu əməkdaşlığın bundan sonra da inkişaf etdirilməsinin zəruriliyi vurğulandı. Fransa Senatında Fransa-Qafqaz Dostluq Qrupu çərçivəsində bir çox görüşlərin, qarşılıqlı səfərlərin keçirildiyi diqqətə çatdırıldı.

“Azərbaycan Fransanı özünə çox yaxın tərəfdaş, dost ölkə hesab edir”

Prezident İlham Əliyev Fransada səfərdədir

Əvvəlit Səh. 2

Görüşdə, həmçinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ məsələsi müzakirə olundu. Senatın sədri vurğuladı ki, Fransa Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması istiqamətində fəaliyyətini davam etdirmək niyyətindədir. Sonra Prezident İlham Əliyev Senatın qızıl kitabını imzaladı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iyulun 19-da Parisdə Fransa Beynəlxalq Əlaqələr İnstitutunun icraçı sədri Tyerri de Montbrial ilə görüşü olub. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, Tyerri de Montbrial ümummilli lider Heydər Əliyev ilə Fransada və Azərbaycanda, Prezident İlham Əliyevlə Fransada keçirilən görüşləri məmnunluqla xatırladı.

Söhbət zamanı Fransa-Azər-

da Parisdə “Naval” qrupunun sədri və baş direktoru Erve Giyu ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan ilə Fransa arasında hərbi sənaye sahəsində əməkdaşlıq haqqında müzakirələr aparıldı.

“Naval” qrupunun sədri və baş direktoru Erve Giyu rəhbərlik etdiyi şirkətin fəaliyyəti barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Prezident İlham Əliyev məlumata görə təşəkkürünü bildirdi. Söhbət zamanı qeyd edildi ki, Azərbaycan ilə Fransa arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın həyata keçirilməsi üçün yaxşı imkanlar var və hazırda Fransa tərəfi ilə konkret layihələr üzərində iş gedir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 19-da Parisdə “Total” şirkətinin sədri və baş icraçı direktoru Patrik Puyane ilə görüşüb. AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, görüşdə “Abşeron” qaz-kondensat yatağının işlənilməsi və inkişafı ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı. Xəzərin Azərbaycan sektorundakı “Ümid-Babək” təbii qaz yataqlarının işlənilməsində “Total” şirkətinin iştirak etməsi imkanları müzakirə olundu.

baycan ikitərəfli münasibətləri, beynəlxalq və regional məsələlər, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 19-

Azərbaycanın Baş naziri Novruz Məmmədov və İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella birgə işçi nahar ediblər

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov və ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella iyulun 19-da birgə işçi nahar ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ali qonağı salamlayan Baş nazir Novruz Məmmədov Azərbaycan ilə İtaliya arasında iqtisadi, siyasi, humanitar və digər sahələrdə əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu qeyd etdi. Baş nazir dedi ki, İtaliya Prezidentinin Azərbaycana bu səfəri əməkdaşlıq əlaqələrimizin daha da inkişaf etməsinə öz töhfəsini verəcək. Səfər çərçivəsində keçirilən səmərəli görüşlər, imzalanan sənədlər, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında istifadəyə verilən polipropilen zavodu, Azərbaycan-İtaliya biznes forumu ölkələrimizin hərtərəfli inkişafı üçün yeni imkanlar açacaq. İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella Azərbaycana rəsmi səfərinin çox məhsuldar və səmərəli keçdiyini vurğuladı, ölkələrimizin münasibətlərinin bundan sonra da dostluq və strateji tərəfdaşlıq əsasında inkişaf edəcəyini diqqətə çatdırdı.

Səmimi söhbət zamanı ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri kimi İtaliya dövlətinin başçısı ilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli yolları barədə fikir mübadiləsi aparıldı. Həmçinin Azərbaycan ilə İtaliya arasında münasibətlərin inkişaf dinamikasından məmnunluq ifadə edildi, iqtisadiyyatın müxtəlif istiqamətlərində, xüsusən energetika sahəsində əməkdaşlığın perspektivləri haqqında müzakirələr oldu.

20 iyul 2018-ci il

“Sərmayə qoyuluşu üçün Azərbaycan çox gözəl ölkədir”

Bakıda Azərbaycan-İtaliya biznes forumu keçirilib

Iyulun 19-da Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan-İtaliya biznes forumu keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella biznes forumda iştirak ediblər. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva və İtaliya Prezidentinin qızı Laura Mattarella da biznes forumda olublar. Biznes forumda Azərbaycan və İtaliya tərəfindən rəsmi şəxslərlə yanaşı, enerji, tikinti, dizayn və memarlıq, infrastruktur, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, logistika, mühəndislik, sənaye sahələrində fəaliyyət göstərən 350-dək iş adamı iştirak edib. Sonra Dövlət başçıları biznes forumda çıxış ediblər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz çıxışında bildirib ki, İtaliya ilə Azərbaycan çox yaxın dost və tərəfdaş ölkələrdir. Bizim tərəfdaşlığımızın təməlinə birgə maraqlar, beynəlxalq məsələlərə ortaq münasibət dayanır:

“Təsadüfi deyil ki, bir neçə il bundan əvvəl İtaliya və Azərbaycan öz strateji tərəfdaşlığını rəsmən təsdiq etdilər, müvafiq bəyannamə qəbul olunmuşdur.

Sizin Azərbaycana səfəriniz bir daha bizim strateji tərəfdaşlıq əlaqələrimizi təsdiqləyir. Dünən bir sıra məsələlər ətrafında çox açıq, səmimi fikir mübadiləsi aparılmışdır. Biz istəyirik ki, İtaliya-Azərbaycan əlaqələri bundan sonra da uğurla, sürətlə inkişaf etsin. Prezidentin səfəri bu əlaqələrin inkişafına çox güclü təkan verir. Əlbəttə ki, siyasi əlaqələr yüksək səviyyədə olduqda biznes dairələri də bunu dərhal görür, dərk edir və öz addımlarını atmağa başlayır. Bizim siyasi əlaqələrimiz, - biz dünən də bu barədə cənab Prezidentlə fikir mübadiləsi apardığımız kimi, - en yüksək səviyyədədir. Deyə bilərəm ki,

mükəmməldir, həm ikitərəfli formatda, həm beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsindəki əməkdaşlıq çox müsbətdir.

Bu imkanlardan, əlbəttə ki, biznes dairələri də istifadə etməlidirlər və edirlər. Bunun bariz nümunəsi dünən birgə açdığımız polipropilen zavodudur. Bu, bizim birgə yaratdığımız gözəl müəssisədir. Mən cənab Prezident Sercio Mattarellaya dünən dedim ki, bu, İtaliyanın Azərbaycanda müasir texnologiyasıdır. Əlbəttə, bu zavodun timsalında

biz şirkətlər arasındakı əməkdaşlığı görürük. Biz istəyirik ki, bu əməkdaşlıq gələcəkdə dərinləşsin, genişlənsin, yeni layihələr icra edilsin. Azərbaycanın sənaye və iqtisadi inkişafı ilə bağlı planlar kifayət qədər çoxdur. Azərbaycanda çox sürətlə sənayeləşmə prosesi gedir. Əlbəttə ki, bizə çox gözəl, etibarlı, sınaqdan keçirilmiş tərəfdaşlar lazımdır. İtaliya şirkətləri bu tərəfdaşlardır. Çünki uzun illər Azərbaycan ilə bağlıdırlar, çox gözəl reputasiyaya və ən yüksək texnoloji imkanlara

malikdirlər.

Ona görə, iqtisadi sahədəki gələcək əməkdaşlıq hesab edirəm ki, bir neçə istiqamət üzrə getməlidir. Biz İtaliya şirkətlərini Azərbaycana dəvət edirik, həm prezidentlər səviyyəsində, həm hökumət qurumları səviyyəsində. Hesab edirəm ki, bizim sənaye inkişafımızla bağlı olan gələcək layihələrdə İtaliya şirkətləri fəal iştirak edəcəklər. Biz şad olardıq ki, İtaliya şirkətləri Azərbaycana daha böyük həcmdə investisiya qoysunlar. Bunun üçün yaxşı imkanlar var. Azərbaycana 250 milyard dollara yaxın xarici və yerli sərmayə qoyulub. Sərmayə iqlimi çox yaxşıdır və xarici sərmayə qanun çərçivəsində yüksək səviyyədə təmin edilir və qorunur.”

Dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, İtaliya şirkətləri Azərbaycanın müxtəlif sahələrində podratçı, kontraktor kimi fəaliyyət göstərirlər. Hazırda biz bunu görürük. İnşaat, infrastruktur, ağır sənaye, kənd təsərrüfatı, emal sektorlarında belə əməkdaşlıq var. Ancaq hesab etmirəm ki, bu, lazımı səviyyədədir. Biz bu səviyyəni qaldırmalıyıq və hesab edirəm ki, biznes dairələri bu barədə bu gün danışacaqlar. Ona görə, sərmayə qoyuluşu və podratçı kimi fəaliyyət hesab edirəm ki, növbəti illər üçün əsas istiqamətlər olmalıdır.

Azərbaycanın ümumi iqtisadi inkişafı çox müsbətdir və uğurludur. Ticarət dövriyyəsinə gəldikdə, İtaliya Azərbaycan üçün birinci ticarət tərəfdaşdır. Ancaq etiraf etməliyəm ki, bunun təməlinə xam neft amili daya-

nır. Çünki Azərbaycan ən çox xam nefti İtaliya istiqamətinə göndərir və beləliklə, ticarət dövriyyəsi böyük rəqəmlərlə ölçülür. Biz isə istəyirik ki, bizim ticarət dövriyyəyimiz çoxşaxəli olsun. Biz həm İtaliyaya daha çox qeyri-neft məhsulları ixrac edə bilək və İtaliyadan idxal edə bilək. Ona görə, biz gələcəkdə ticarət dövriyyəsinin şaxələndirilməsi məsələlərinə də mütləq baxmalıyıq.

“Sərmayə qoyuluşu üçün Azərbaycan çox gözəl ölkədir”

Bakıda Azərbaycan-İtaliya biznes forumu keçirilib

Əvvəli Səh. 4

Azərbaycan son 15 ildə iqtisadi baxımdan çox uğurla inkişaf edib. Son 15 ildə iqtisadiyyat, yəni, ümumi daxili məhsul 3,2 dəfə artıb. Hesab edirəm ki, bu, dünya miqyasında rekorddur. Hesab edirəm, bundan daha vacib məsələ odur ki, biz sosial məsələlərin həllində də yaxşı nəticələrə nail olmuşuq. Azərbaycanda işsizlik kəskin şəkildə aşağı düşüb və 5 faiz səviyyəsindədir. Yoxsulluq təxminən 50 faizdən 5,4 faizə enib. Bizim xarici borcumuz ümumi daxili məhsulun cəmi 20 faizini təşkil edir. Azərbaycanın valyuta ehtiyatları ümumi daxili məhsula bərabərdir. Yəni, bütün bu göstəricilər göstərir ki, makroiqtisadi vəziyyət müsbətdir. Dünyanın aparıcı beynəlxalq qurumları da Azərbaycanın bu sahədəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir. O cümlədən Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycan iqtisadiyyatını rəqabətqabiliyyətliliyinə görə dünya miqyasında 35-ci yerə layiq görüb. Hesab edirəm ki, bu, çox gözəl göstəricidir. Digər hesablamalara görə, məsələn, həmin Davos Forumunun infrastrukturunu inkişafı ilə bağlı hesabatında Azərbaycan dünyada 26-cı yerdədir. Son illərdə çox böyük infrastruktur layihələri icra edilib və inkişaf edən ölkələr arasında inklüziv inkişaf indeksinə görə Azərbaycan üçüncü yerdədir.

Bildiyiniz kimi, biz böyük enerji layihələrini uğurla icra etmişik. Biz dənizləri birləşdiririk. Xəzər dənizini Qara dənizlə neft kəməri ilə birləşdirdik. Ondan sonra Xəzər dənizini Aralıq dənizi ilə neft kəməri ilə birləşdirdik. Bunlar tarixi layihələrdir. Biz Avrasiyanın enerji xəritəsini demək olar ki, yəni, tərtib etmişik və buna davam edirik. Hazırda isə biz “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsini uğurla icra edirik. Bu barədə də qısa məlumat vermək istərdim. Cənub Qaz Dəhlizi dörd layihədən ibarətdir. Nəhəng “Şahdəniz” qaz yatağının işlənilməsinin ikinci fazası - bu layihə başa çatıb. Cənubi Qafqaz Qaz Kəməri, hansı ki, Azərbaycan qazını Gürcüstan istiqamətinə göndərir. Trans-Anadolu qaz kəməri - TANAP, bu da Türkiyə ərazisindən çəkilən qaz kəməridir və Trans-Adriatik qaz kəməri - TAP. Bu dörd layihədən üçü artıq reallaşmışdır. Bu ilin may ayında Bakı şəhərində Cənub Qaz Dəhlizinin, iyun ayında isə Türkiyədə TANAP layihəsinin rəsmi açılışları olmuşdur. Maliyyə tutumu 40 milyard dollardan çox olan bu nəhəng layihə bir neçə ölkəni, bir çox şirkətləri birləşdirir. Bu layihə başa çatmaq üzrədir və dörd layihənin üçü müvəffəqiyyətlə başa çatdırılıb. Beləliklə, yaxın zamanlarda Azərbaycan qazı Avropa İttifaqı məkanında öz yerini tutacaqdır.

Digər vacib istiqamət nəqliyyatla bağlıdır. Coğrafi cəhətdən bizim açıq dənizlərə çıxışımız yoxdur. Ancaq buna baxmayaraq, biz Azərbaycanda beynəlxalq nəqliyyat və logistika mərkəzini yaradırdıq. Bunun üçün məqsədyönlü, çoxşaxəli iş aparılıb. Son 15 il ərzində Azərbaycanda 6 beynəlxalq hava limanı yaradılıb. Azərbaycan daxilində dəmir yollarında təmir-bərpa işləri gedir. Xəzər hövzəsində ən böyük dəniz ticarət limanı bu ilin may ayında istifadəyə verilib. Onun hazırda yükəşirə qabiliyyəti 15 milyon ton, gələcəkdə isə 25 milyon ton olacaqdır.

Son 15 il ərzində 15 min kilometr magistral yollar çəkilib. Bütün qonşu ölkələrlə bizi çox gözəl yeni yollar bağlayır. Keçən ilin oktyabrında Azərbaycanı Türkiyə ilə birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə

verilib. Beləliklə, Asiyadan Avropaya və əks istiqamətə ən qısa yol Azərbaycan ərazisindən açılıb. Əgər ənənəvi dəniz yolu 30-35 gün tələb edirsə, yeni Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu vasitəsilə yüklər Asiyadan Avropaya cəmi iki həftə ərzində daşınır. Biz görürük ki, bu yolla yükdaşıma günden-günə artır və bu, çox etibarlı yeni bir nəqliyyat damarı olacaqdır.

Azərbaycan çox sabit ölkədir, həm siyasi, həm iqtisadi cəhətdən. Ona görə, mən hesab edirəm ki, sərmayə qoyuluşu üçün Azərbaycan çox gözəl ölkədir. Əlbəttə, xarici qonaqlar hesab edə bilirlər ki, mən burada ölkəmizi tərifləməklə məşğulam. Mən bunu gizlətmirəm, edirəm və etməliyəm. Çünki hər bir dövlət başçısı çalışmalıdır ki, onun ölkəsini daha yaxından tanınsınlar, daha çox vəsait qoysunlar. Ancaq bu tərif ədalətlidir. Mən tam həqiqəti qonaqlara çatdırıram və ümid edirəm ki, onlar mənim sözlərimdən sonra Azərbaycana daha da böyük həvəslə gələcəklər və işləyəcəklər.”

Daha sonra İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella çıxış edib. O bildirdi ki, belə bir vaxtda Azərbaycana rəsmi səfərinin təşkil olunması onun üçün çox önəmlidir: “Çünki ölkələrimiz arasında nəinki dostluq əlaqələri, eləcə də ikitərəfli əməkdaşlıq baxımından çox yüksək səviyyədə inkişaf var. Lakin biz bu əlaqələri xüsusən də iqtisadi sahədə və digər sahələrdə məsələn, siyasi, humanitar sahələrdə daha da inkişaf etdirmək istəyirik. Bu günlərdə Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyimiz görüşlər zamanı ölkələrimiz arasında mövcud olan ikitərəfli münasibətlərin müsbət və daimi inkişafının şahidi olduq. İkitərəfli münasibətlərimizin əsas hissəsini iqtisadi əlaqələr təşkil edir. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra, ötən 25 ildə sosial, iqtisadi baxımdan qeyri-adi bir inkişaf dövrü yaşayıb. Bundan başqa, mən Bakı şəhərinin memarlıq baxımından inkişafından, müasir və qədim tikililərin gözəlliyindən təsirləndim. Bizim hazırda olduğumuz və Prezident Heydər Əliyevin adını daşıyan bu möhtəşəm bina buna bariz nümunədir. Bu əhəmiyyətli inkişaf prosesi İtaliyada da çox böyük marağa səbəb olub. Təkcə İtaliya deyil, bütün dünyada marağa səbəb olub.

Bizim iqtisadiyyatlarımız bir-birini tamamlayır. İtaliya Azərbaycana yalnız ticari mübadilələrdə deyil, karbohidrogen sahəsindən əlavə öz potensialının və iqtisadi sisteminin şaxələndirilməsində və sənaye proqramlarının inkişafında istinad edilən etibarlı bir tərəfdaş ola bilər. Şaxələndirmə Azərbaycanın əsas hədəflərindən biridir. Buna dəstək məqsədilə İtaliya fərqli təcrübələrini, texnologiyalarını, bacarıq və qabiliyyətlərini Azərbaycana təqdim edə bilər.

Son illərdə İtaliyanın müəssisələri tərəfindən həyata keçirilən layihələrdən də göründüyü kimi, İtaliya enerji sahəsində, karbohidrogenlərin nəqlində və kimya sənayesində dünyada yüksək səviyyədə olan bir irsə malikdir. Son 10 ildə İtaliyanın müəssisələrinin və İtaliyanın texnologiyalarının Azərbaycanın neft sənayesinə verdiyi töhfə 5 milyard avrodan çoxdur. Bu forumda İtaliyanın şirkətlərinin geniş tərkibdə iştirakı bizim ölkədə kifayət qədər tanınan kiçik və orta tipli müəssisələrə də diqqət ayıraraq əlaqələrimizi daha da strukturlaşdırmaq və genişləndirmək üçün iqtisadiyyatın bütün sahələrində əməkdaşlığımızın inkişafına nə qədər önəm verdiyimizə ən bariz sübutdur.”

Sonra Azərbaycan-İtaliya biznes forumu işini müzakirələrlə davam etdirdi. Forumda

çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev İtaliya ilə əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini və strateji tərəfdaşlıq səviyyəsində olduğunu bildirdi. Nazir siyasi əlaqələrin uğurlu inkişafında dövlət başçılarının siyasi iradəsinin, yüksək səviyyəli səfərlərin böyük rolunu vurğuladı. Qeyd olundu ki, İtaliya Azərbaycanın əsas xarici ticarət tərəfdaşıdır. Belə ki, 2017-ci ildə ölkəmizin xarici ticarət dövriyyəsində İtaliya 21 faiz paya malik olmaqla ilk yerdə qərarlaşıb və bu ilin ilk 6 ayı ərzində də liderliyini qoruyub saxlayıb. Şahin Mustafayev ölkəmizdən İtaliyaya ixrac olunan məhsulların böyük hissəsinin enerji daşıyıcılarının təşkil etdiyini, qarşılıqlı ticarətin şaxələndirilməsi və qeyri-neft məhsullarının payının artırılması istiqamətində özəl sektorun iştirakı ilə keçirilən biznes forumların, işgüzar görüşlərin önəmini qeyd etdi. İyulun 18-də Azərbaycan və İtaliya prezidentlərinin iştirakı ilə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında açılışı olan və İtaliyanın “Maire Tecnimont” şirkətinin podratçısı olduğu “SOCAR Polymer” layihəsi çərçivəsində inşa edilən polipropilen zavodu uğurlu əməkdaşlığın bariz nümunəsidir. Şahin Mustafayev iki ölkə arasında enerji, kənd təsərrüfatı, turizm, İKT, nəqliyyat və digər sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı

imkanların olduğunu vurğuladı, həm yerli, həm də İtaliyadan olan sahibkarları bu imkanlardan yararlanmağa və qarşılıqlı faydalı birgə layihələri həyata keçirməyə dəvət etdi.

İtaliyanın iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Mikele Ceraçi ölkəsinin Azərbaycan ilə əlaqələrin inkişafında maraqlı olduğunu, iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün böyük potensialı vurğuladı, enerji, nəqliyyat, infrastruktur, tikinti, sənaye, kənd təsərrüfatı, logistika və digər sahələrdə əməkdaşlığa dair fikirlərini bölüşdü. İtaliya Sənaye Konfederasiyasının vitse-prezidenti Liçia Mattioli iqtisadi-ticarət əlaqələr barədə danışdı, Azərbaycan və İtaliya şirkətləri arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsində keçirilən görüşlərin və aparılan müzakirələrin əhəmiyyətini vurğuladı.

İtaliya Ticarət Agentliyinin (ICE) baş direktoru Piercorco Borqocelli iş adamları arasında əlaqələrin genişləndirilməsi perspektivlərinə dair fikirlərini bildirdi, bu sahədə ikitərəfli görüşlərin və biznes forumlarının rolunu qeyd etdi, belə tədbirlərin iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına, yeni əlaqələrin qurulmasına töhfə verəcəyini diqqətə çatdırdı. Biznes forumunda Azərbaycanlı və İtaliyalı iş adamları əməkdaşlığa dair müzakirələr aparıblar.

İtaliya Prezidenti Azərbaycan Xalça Muzeyi ilə tanış olub

İyulun 19-da İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarellanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycan Xalça Muzeyi ilə tanış olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, qonaqlara xalqımızın qədim xalçaçılıq sənəti, onun tarixi, adət-ənənəsi haqqında məlumat verildi. Bildirildi ki, Azərbaycan xalçaçılıq sənətinin əsas bədii istiqamətlərini əks etdirən Muzeyin kolleksiyası nadir gözəlliyin, istifadə olunan materialların, toxuma texnikasının, xalçalara məxsus zərif və dərin bədii xüsusiyyətlərin harmoniyasını nümayiş etdirir.

Diqqətə çatdırıldı ki, “qızıl fondu”nu xovlu xalçalar təşkil edən Muzeyin kolleksiyasında xovsuz xalçaların da nadir nümunələri saxlanılır. Burada Azərbaycanın 7 əsas xalçaçılıq məktəbinin - Quba, Bakı, Şirvan, Gəncə, Qazax, Qarabağ və Təbriz məktəblərinin xalça nümunələri təqdim olunur. Xalçalar xalqın həyat və məişətini əks etdirən, insan, heyvan, quş, bitki ornamentləri ilə zəngin olan sənət əsərləridir. Qeyd edildi ki, Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın böyük zəhməti sayəsində milli xalçaçılıq sənəti 2010-cu il noyabrın 16-da UNESCO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib və həmin gün ölkəmizdə Azərbaycan Xalçası Günü kimi qeyd olunur.

İtaliyanın Prezidenti Sercio Mattarella Muzeyin xatirə kitabına ürk sözlərini yazdı. Azərbaycan Xalça Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova ali qonağa xalça, qızı Laura Mattarellaya isə kəlağayı hədiyyə etdi.

Maddi-mədəni irsimizlə yanaşı, Muzey binasının orijinal görünüşü, qeyri-adi ekspozisiya zalınının quruluşu ali qonaqda xoş təəssürat yaradıb.

20 iyul 2018-ci il

Heydər Əliyev Mərkəzində Şah İsmayıl Xətaiyə həsr edilmiş sərgi açılıb

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella sərgi ilə tanış olublar

1 iyulun 19-da Heydər Əliyev Mərkəzində Azərbaycan xalqının böyük oğlu, sərkərdəsi və şairi Şah İsmayıl Xətaiyə həsr edilmiş "Ədəbiyyat xəzinəsi" adlı sərginin açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva, İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella və qızı Laura Mattarella sərgi ilə tanış olublar.

Sərgi Heydər Əliyev Fondu, Florensiyanın Uffizi Qalereyası, Heydər Əliyev Mərkəzi, İtaliyanın Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və İtaliyanın ölkəmizdəki səfirliyinin dəstəyi ilə təşkil edilmişdir.

Uffizi Qalereyasının direktoru Hayke Şmidt məlumat verdi ki, sərgi tamaşaçını Şah İsmayılın və onun oğlu və varisi Şah Təhmasibin hakimiyyətdə olduqları dövrlərə aparır. Ədəbiyyatın və incəsənətin çiçəklənmə dövrü onların hakimiyyətdə olduqları illərə təsadüf edir. Azərbaycanın milli mədəniyyətinin inkişafı üçün Şah İsmayıl elverişli mühit yaradıb, Şah Təhmasib isə bu mühiti qoruyub saxlayıb. Həmin illərdə dövlətçiliyin elmi və yaradıcı potensialı formalaşmış, Azərbaycan torpaqlarının Səfəvilər dövlətinin tərkibində bir-

dür. Lakin sərginin əsl kulminasiyası Şah İsmayılın və onun oğlu Şah Təhmasibin Florensiyanın Uffizi qalereyasının ilk dəfə Azərbaycana gətirilən iki orijinal portretidir. Kristofano Dell'Altissimonun müəllifi olduğu bu portretlər sərginin mərkəzi eksponatları olmaqla bütün ekspozisiyanın ruhunu təşkil edir. Bu gün tamaşaçı bu möhtə-

leşdirilməsi başa çatdırılıb, Azərbaycan dili dövlət işlərində üstün qüvvəyə malik olmağa başlayıb, Avropa ölkələri ilə geniş ticarət əlaqələri qurulub. Bütün bu amillər həmin dövrün incəsənət əsərlərində öz əksini tapıb. Sərginin eksponatları arasında Şah İsmayılın və Şah Təhmasibin möhürlərini izləri, habelə Cənubi Azərbaycan vilayətlərindən birində iqtisadi işlərin normalaşdırılması haqqında 1502-ci ildə çıxarılan Fərmanın fotosəkilində də var. XV-XVI əsrlərin Təbriz məktəbinin miniatürələrinin təsviri ilə videoproeksiya, müasir sənətkarların Şah İsmayılə həsr edilən əsərləri, görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Müslüm Maqomayevin "Şah İsmayıl" operasından səhnələrin fotosəkilləri, o dövrün həyatından xəbər verən müasir interpretasiya kimi videoinstalyasiya - bütün bunları bugünkü ekspozisiyaya çərçivəsində görmək mümkündür.

şəm sənət əsərləri ilə tanış olmaq üçün gözəl imkana malikdir.

Sonra Heydər Əliyev Mərkəzindəki "Mini Azərbaycan" sərgisi ilə tanışlıq oldu. Bu sərgidə Azərbaycanın tarixi və memarlıq binalarının maketi vasitəsilə ölkəmizin zəngin memarlıq nümunələrini görmək imkanı var. Sərgidəki eksponatlardan biri "Bakı Ekspo 2025" in ərazisinin maketidir. Burada 295 hektar ərazinin planı göstərilir.

Sərgi ilə tanış olanlar, həmçinin Dövlət Bayrağı Meydanının, Bakı Ağ Şəhərin, Heydər Əliyev Mərkəzinin, Ali Məhkəmənin, Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyanın, Hökumət evinin, Azərbaycan Xalça Muzeyinin maketlərinə baxdılar.

Heydər Əliyev Mərkəzində müxtəlif mövzuları əhatə edən sərgilər fəaliyyət göstərir. Maraqla

qarşılanan sərgilərdən biri də klassik avtomobillərin sərgisidir.

Azərbaycan Avtomobil Federasiyasının prezidenti Anar Ələkbərov bildirdi ki, Federasiyanın və Heydər Əliyev Mərkəzinin birgə layihəsi olan bu sərgidə avtomobilin yarandığı ilk dövrlərdən - XIX əsrin sonlarından başlayaraq Almaniya, ABŞ, İtaliya, Fransa, Böyük Britaniya və keçmiş SSRİ-də istehsal olunmuş avtomobillər nümayiş etdirilir. Ziyarətçilər sərgini izləməklə nəqliyyat vasitələrinin istehsalı tarixinə ekskursiya edir, avtomobil sənayesinin ayrı-ayrı inkişaf mərhələləri ilə tanış olmaq imkanı qazanırlar. Bu sərgi həm də avtomobil həvəskarlarını bir araya toplayaraq nostalji hisslər yaradır. İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella Heydər Əliyev Mərkəzindəki sərgilərlə tanışlıqdan məmnun qaldıqlarını diqqətə çatdırdı.

“ASAN Xidmət” bürokratik əngəlləri aradan qaldırır

Dünyanın ən sürətlə inkişaf edən, yeniləşən, müasirləşən və demokratikləşən dövlətinə çevrilən Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə mövqeyi də əhəmiyyətli dərəcədə güclənib. Bu gün Azərbaycan dünya birliyinin tam bərabər hüquqlu üzvü və söz sahibi olan dövlətdir. Təsadüfi deyil ki, 2011-ci ildə Azərbaycan 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzv seçildi və bu, bir daha dünya miqyasında ölkəmizin böyük hörmətə malik olduğunu təsdiqlədi. Dünyanın müxtəlif qitələrində yerləşən dövlətlərlə, aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq münasibətlərinin dərinləşdirilməsi, respublikamızda həyata keçirilən müxtəlif islahatların, eləcə də, digər nailiyyətlərin əsasında Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən siyasi kurs və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu siyasi kursu uğurla davam etdirməsi faktı dayanır.

Bu gün ictimai-siyasi sabitliyin yüksək səviyyədə təmin edildiyi ölkələr sırasında olan Azərbaycan davamlı inkişafı və spesifik milli inkişaf modeli ilə tanınır. Bütün sahələrdə inkişaf və yenilik olduğu kimi, dövlət qurumlarının fəaliyyətində də informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülüb və müvafiq hüquqi baza formalaşdırılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər göstərməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Fərmanı ölkəmizdə, nəinki elektron hökumətin inkişafı, həm də korrupsiyaya qarşı mübarizənin daha da gücləndirilməsində mühüm rol oynadı. Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və onun tabeliyində olan “ASAN Xidmət” mərkəzləri yaradıldı. Bürokratik əngəlləri və mümkün korrupsiya hallarını aradan qaldıran və vətəndaşlara birbaşa xidmət göstərən “ASAN Xidmət” mərkəzləri əhalidə məmnunluq hissi yaradıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sədriyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında dövlət başçısının vurğuladığı

kimi, ictimai xidmətlər sahəsində “ASAN Xidmət” korrupsiyadan tam azad bir qurumdur. Cənab Prezident çıxışında “ASAN Xidmət”ə 20 milyondan çox müraciət olduğunu və vətəndaşların bəyənmə əmsalının 100 faizə yaxın olduğunu bildirib.

Müsavirədə çıxışında dövlət başçısı bu il üç “ASAN Xidmət” mərkəzinin – Mingəçevir, Şəki və İmişli şəhərlərində açılacağını diqqətə çatdırıb: “Onlardan biri – Mingəçevir “ASAN Xidmət” mərkəzi mənim iştirakımla açıldı. İmişli və Şəki şəhərlərində bu il iki mərkəz istifadəyə verəcək. Beş rayonda yeni mərkəzlərin tikintisi haqqında göstərişlər verilmişdir”. Beləliklə, bu mərkəzlərin sayı 15-ə çatacaq. Beş mərkəzin tikintisi isə bu il başlanmalıdır. Bir sözlə, Azərbaycanda həyata keçirilən iri layihələr, bir daha təsdiqləyir ki, ölkəmizin gələcəyi, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, güzəranının yaxşılaşdırılması sahəsində atılan addımlar xalqımızın xoşbəxt gələcəyinə hesablanıb. Artıq dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi “ASAN Xidmət” mərkəzindən biri Mingəçevirdə istifadəyə verilib. Kompleksin “ASAN Xidmət” mərkəzində Ədliyyə, Daxili İşlər, Vergilər, İqtisadiyyat, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Dövlət Miqrasiya Xidməti, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti və Milli Arxiv İdarəsi, ümumilikdə, 10 dövlət orqanı tərəfindən vətəndaşlara 32 növ xidmət göstərilir. Eyni zamanda, mərkəzdə 112 növ funksional yardımçı xidmətlər, o cümlədən bank, sığorta, hüquqi yardım, tərcümə və digər xidmətlər təşkil edilib. Bu mərkəz Mingəçevir şəhərinə, Yevlax və Ağdaş rayonlarında qeydiyyatda olan 337 min 767

vətəndaşa xidmət göstərir. Mərkəzdə kommunal xidmətlərin göstərilməsi üçün ayrıca bölmə yaradılıb. Burada “Azərişiq” ASC, “Azərsu” ASC və “Azəriqaz” İB tərəfindən xidmətlər təqdim olunur.

Qeyd edək ki, regionlarda 10 səyyar “ASAN Xidmət” avtobusu və səyyar “ASAN Qatar” vasitəsilə vətəndaşlara xidmətlərin göstərilməsi davam etdirilir. 2013-cü ilin iyunundan etibarən təqribən 1 milyon 329 mindən çox vətəndaşa səyyar formada xidmət göstərilib. Mingəçevirdə istifadəyə verilən mərkəzdə innovativ yeniliklər mövcuddur. Belə ki, məmur və vətəndaş arasında təmasın minimallaşdırılması məqsədilə hazırlanmış “ASAN Xidmət”lərin özünəxidmət terminalı vasitəsilə vətəndaş müxtəlif xidmətlərdən vaxt itirmədən və əlavə heç bir yere getmədən yararlanırlar. Daha bir yenilik isə “ASAN Ödəniş” sistemi üzərindən viza verilməsi prosesidir. Əcnəbilərə və vətəndaşlaşığı olmayan şəxslərə Azərbaycanın beynəlxalq hava limanlarında viza müraciəti prosesinin təmin edilməsi üçün “ASAN Ödəniş” terminallarından istifadə edilir. Yeni layihələrdən biri də, “ASAN Turist” mobil applikasiyasıdır. Bu layihə ölkəmizə gələn turistlərin bütün turizm xidmətlərindən yararlanmasına imkan verəcək vahid platformadır. Beləliklə, Mingəçevirdə istifadəyə verilən “ASAN Həyat” Kompleksi vətəndaşların rahatlığı üçün həyat standartlarının yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək müxtəlif məsələləri əhatə edir.

Bütün bunlar dövlət qulluqçusu-vətəndaş münasibətində yeni yanaşmanın formalaşmasında Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasətin mühüm tərkib hissəsidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

YAP Qaradağ rayon təşkilatında ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin yığıncağı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Qaradağ rayon təşkilatında ərazi ilk partiya təşkilatları sədrlərinin iştirakı ilə yığıncaq keçirilib. Yığıncaqda çıxış edən YAP Qaradağ rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov tədbirin Yeni Azərbaycan Partiyasının rayon və şəhər təşkilatı sədrlərinin son müşavirəsində qarşıya qoyulmuş vəzifələrlə əlaqədar olduğunu bildirib. A.Hüseynov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan öten illər ərzində dinamik inkişaf edərək, bütün sahələrdə böyük uğurlara nail olub, regionun lider dövlətinə çevrilib. Onun sözlərinə görə, bu uğurları gözə götürməyən qüvvələr Azərbaycana qarşı məkrli planlar hazırlayırlar: “Belə planlar indiyə qədər dəfələrlə olub. Amma heç zaman baş tutmayıb. Çünki ölkəmizdə güclü vətəndaş həmrəyliyi, xalq-iqtidar birliyi mövcuddur. Azərbaycan xalqı bir-mənalı olaraq Prezident İlham Əliyevin siyasətini dəstəkləyir və ölkə vətəndaşları dövlətimizin başçısının ətrafında sıx birləşiblər”.

Rayon təşkilatının sədri qeyd edib ki, bu gün Azərbaycan böyük layihələrin müəllifidir. Bu layihələr Avropanın enerji təhlükəsizliyinə böyük töhfələr verir. Bütün bunlar isə ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə rolunu və əhəmiyyətini daha da artırır. “Azərbaycanın bu uğurlarından narahat olan qüvvələrin planları isə heç vaxt baş tutmayacaq. Onların ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq istəyinin qarşısı qətiyyətlə alınır və bundan sonra da alınacaq”-deyə, A.Hüseynov vurğulayıb.

Tədbirdə, həmçinin YAP Qaradağ rayon təşkilatı sədrinin müavini Hicrət Qaradağlı, YAP Qaradağ rayon təşkilatının Sura üzvləri Nadir Muradov və Nazilə Xudaverdiyeva çıxış edərək ölkəmizin dünyada sabitlik adası olduğunu bildirdilər. Qeyd olunub ki, bu reallıq beynəlxalq miqyasda da etiraf olunur. Sabitliyin əsasını isə ölkəmizdəki vətəndaş həmrəyliyi və xalqımızın Prezident İlham Əliyevin siyasətinə dərin inamı təşkil edir. ona görə də, heç bir qüvvə ölkəmizə qarşı məkrli niyyətlərini gerçəkləşdirə bilməyəcək.

Bu il Azərbaycana gələn əcnəbilərin sayı 10 faizdən çox artıb

Bu il Azərbaycana gələn əcnəbilərin sayında 10 faizdən çox artım olub. SİA-nın verdiyi məlumata görə, bunu Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Vüsal Hüseynov Xidmətin bu ilin 6 ayında fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş tədbirdə deyib. O bildirib ki, bu ilin 6 ayı ərzində 1 324 075 halda 827 352 əcnəbinin və vətəndaşlığı olmayan şəxsin ölkəyə daxil olması qeydə alınıb: “Bu rəqəm 2017-ci ilin müvafiq dövründə 1 119 770 halda 747 107 nəfər olub”. V.Hüseynov bildirdi ki, hesabat dövründə 347 767 əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs olduğu yer üzrə qeydiyyata alınıb: “Bu da ötən ille müqayisədə 10 faiz artım deməkdir”. Onun sözlərinə görə, hesabat dövründə daimi yaşamaq üçün icazəsi verilmiş əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin sayında da 25 faiz artım qeydə alınıb.

“Ümumiyyətlə Azərbaycanın bütün qonşu ölkələrlə, eləcə də bilavasitə qonşu olmayan dünya ölkələri ilə dostluq və mehriban münasibətləri mövcuddur. Bu dövlət siyasətimizin əsas amillərindən, hədəflərindən biridir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkilisi Jalə Əliyeva deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün Azərbaycan əlbəttə ki, bütün dünya ölkələri ilə tərəfdaşlıq, əməkdaşlıq edir: “Bu ölkələrin içərisində İtaliya ilə də münasibətlərimiz digər ölkələrlə olduğu kimi bu günə qədər səmimi və mehriban bir şəraitdə təməli qoyulub və davam etdirilir. İtaliya prezidentinin Azərbaycana səfəri özlüyündə də onu deməyə əsas verir ki, bu münasibətlər bu günə qədər normal bir şəkildə inkişaf edib. Hər iki ölkə bu münasibətlərin daha da inkişaf etdiril-

Jalə Əliyeva: “İtaliya tərəfindən ölkəmizə qarşı isti münasibət görmüşük”

məsi və daha geniş sahələri əhatə etməsi üçün səylər göstərir. Bu gün hər iki ölkənin münasibətləri parlamentlərə münasibətlərdə də tənzimlənir. Azərbaycan Milli Məclisində Azərbaycan-İtaliya Parlamentlərarası Dostluq Qrupu mövcuddur. Eyni zamanda İtaliya parlamentində də bu Dostluq Qrupu mövcuddur. Biz illərdən bəri parla-

mentlər olaraq çox sıx əməkdaşlıq edirik. Biz tez-tez nümayəndə heyətlərini qəbul edirik. Azərbaycanda və İtaliyada bir çox sahələrdə biz münasibətlərin inkişaf etdirmək yollarını müzakirə edirik.

Şəxsən mən həmin qrupun üzvüyəm. Biz hər zaman İtaliya tərəfindən ölkəmizə qarşı isti münasibət görmüşük. Bu yaxınlarda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətilə İtaliya səfirliyi xüsusi bir tədbir keçirdi. Düşünürük ki, bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, İtaliya da Azərbaycan üçün münasibətlərin qurub inkişaf etdirilməsi mümkün olan ölkələrdən biridir”.

143 yaşlı milli mətbuatımız ötən zaman ərzində böyük inkişaf yolu keçib

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Hikmət Babaoğlunun www.yeni.az.org-a müsahibəsi

- Hikmət müəllim, bildiyimiz kimi, iyulun 22-də Azərbaycan milli mətbuatının yaradılmasının 143 ili tamam olur. Ümumiyyətlə, milli mətbuatımızın yarandığı dövrün xarakteristikasını necə təsvir edə bilərsiniz?

- Azərbaycan mətbuatı öz inkişaf tarixində uzun və mürəkkəb yol keçib. Ümumiyyətlə, mətbuatın özünün ictimai institut kimi formalaşması tarixi o qədər qədim olmasa da, sevindirici haldır ki, Azərbaycanın mətbuat tarixi Orta Asiya və Şərqi Avropa ölkələri sırasında birincilərdəndir.

Mətbuat, ilk növbədə, intellektual sfera olduğu üçün, heç şübhəsiz ki, onun formalaşmasını təmin edəcək intellektlərin, ziyalıların, qələm sahiblərinin, yazarların olması, bunun üçün, əlbəttə ki, cəmiyyətin bu cür insanları yetişdirməsi vacibdir. Əgər hər hansı bir sosisium bu işin öhdəsindən tarixi missiya olaraq vaxtında gəlmirsə, o ölkələrin mətbuatının inkişafı da, tarixi də bir qədər daha sonrakı dövrlərə təsadüf edir. Ancaq heç şübhəsiz ki, gec və ya tez olmasından asılı olmayaraq, hər bir millətin milli mətbuatı onun inkişaf tarixində təkənverici bir mərhələdir. Çünki mətbuat milli kimliyi formalaşdırın vasitə olmaqla bərabər, eyni zamanda, milli maarifləndirməni həyata keçirir, milli mentalitetin formalaşmasında aparıcı komponentlərdən biri kimi iştirak edir. Bu mənada, Azərbaycan mətbuatının tarixinin, məhz 1875-ci ildən başlanması onun göstəricisidir ki, Azərbaycan xalqı hələ o dövrdə mətbuat nümunələrini ortaya qoya biləcək ziyalıları yetişdirmək iqtidarında olan intellektual gücə və potensiala sahib bir xalq, Azərbaycan cəmiyyəti isə hələ o dövrdə kifayət qədər intellektual əsaslarla formalaşan bir sosisium idi.

Əgər bir qədər geriye qayıtsaq, 1875-ci ildə milli mətbuat yaratmağın hansı şəraitdə mümkün olduğunu gözümlərdən önündən keçirsək, görərik ki, o dövrdə olan istər siyasi, iqtisadi, sosial şərtlər, istərsə də intellektual və maliyyə şərtləri arzuolunan səviyədə deyildi. Ona görə ki, 1875-ci ildə Azərbaycan müstəqil respublika deyildi. Siyasi müstəqilliklə bərabər, digər bütün müstəqillikləri, yeni iqtisadi, maliyyə, ideoloji, mənəvi, mədəni və s. müstəqillikləri olmayan bir ölkənin məhz işğal altında bir mətbuat nümunəsi yada bilməsi tarixi nöqtəyi-nəzərdən mühüm bir hadisə idi. Azərbaycanı işğal altında saxlayan qüvvələrin, əlbəttə ki, əsla marağında ola bilməzdi ki, ölkəmizdə milli mətbuat yaransın, inkişaf etsin. İqtisadi şərtlər isə ona görə məqbul deyildi ki, o dövrdə bütövlükdə əhalinin maddi vəziyyəti aşağı idi, qəzet çıxarmaq yeni bir peşə olduğundan o dövrün ən müasir texnika və texnologiyasını tələb edirdi və bu texnologiyalar olduqca baha idi. Həmçinin qəzetin maliyyələşməsinin heç bir əsası - nə ictimai stimullaşdırıcı vasitələr, nə ictimai dəstək, nə də digər maliyyə mənbələri yox idi. Bu şərtləri nəzərə alsaq, görərik ki, Azərbaycanın böyük ziyalıları Həsən bəy Zərdabi nə qədər ağır, çətin şərtlər altında tarixi bir missiyanı həyata keçirməyi bacarmışdı. Ona görə də, hesab edirik ki, o dövrdə Həsən bəy Zərdabi tərəfindən “Əkinçi” qəzetinin çap etdirilməsi, həm də bir neçə onillik sonra

müşahidə edəcəyimiz milli düşüncənin, siyasi, ideoloji dünyagörüşünün əsaslarını təşkil edəcəkdə.

- “Əkinçi”nin nəşr edilməsi yeni mətbuat orqanlarının meydana çıxmasına - fəaliyyətə başlamasına təkan verdi. O dövrdə cəmiyyətin maariflənməsində mətbuatın rolu və əhəmiyyəti barədə nə deyə bilərsiniz?

- Əlbəttə ki, bundan sonrakı Azərbaycan mətbuatı müxtəlif mərhələlərdə müxtəlif tendensiya və istiqamətlər üzrə inkişaf etməyə başladı. XIX əsrin sonlarında keyfiyyətə yeni istiqaməti mənimsəmiş, qarşısına yeni məqsədlər qoymuş “Ziya” (1879), “Kəşkül” (1880), “Kaspi” (1880-90-cı illər) qəzetləri işıq üzü gördü. Bütün bunlar isə artıq Azərbaycanda mətbuat tarixinin inkişafının dönməz olduğunu göstərməklə dövrün də tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan mətbuatının tarixi ənənələrini formalaşdırmağa başladı.

Bu dövr həm də onunla xarakterik oldu ki, əslində, mətbuat müəyyən dəyərlərə xidmət vasitəsi kimi formalaşdırılırdısa, müəyyən mərhələdən sonra mətbuat özü elə bir dəyərə çevrildi ki, artıq onunla hər kəs hesablaşırdı. Bundan sonrakı illərdə Azərbaycanda “Şərqi-rus” (1903), “Həyat” (1905), “Açıq söz” (1915), “Azərbaycan” (1918) kimi qəzetlər, 1906-cı ildə isə “Molla Nəsrəddin” jurnalı işıq üzü gördü. Bu dövr artıq Azərbaycan mətbuat tarixində mətbuatın kütləviləşməsi dövrüdür. Buna paralel olaraq həmin dövrdə cəmiyyətin təşkilatlanmasının baş verdiyini də görürük. Bu dövrdə Azərbaycan mətbuatının inkişafı elə bir tarixi mərhələyə qədəm qoydu ki, o, təkcə Cənubi Qafqazda yaşayan azərbaycanlıların, türklərin deyil, digər müsəlmanların da mətbuatı tələbatını ödəməyə başladı. Diqqət etsək, görərik ki, regionda dominantlıq edən Azərbaycan xalqı ilə bərabər, digər çoxsaylı müsəlman xalqları da yaşayırdılar və onların hamısının da ortaq ünsiyyət dili Azərbaycan dili, yazı dili Ərəb əlifbası olduğu üçün mütləq şəkildə Azərbaycan mətbuatının yaxşı mənada təsirinə məruz qalırdılar. Onlar da maarifləndirildilər, dünyada baş verən hadisələrdən xəbər tuturdular və s. Ona görə də, hesab edirik ki, Azərbaycan milli mətbuatının inkişafı təkcə Azərbaycan mətbuatının inkişafı kimi yox, Qafqazda yaşayan bütün müsəlmanların mətbuatının inkişafı kimi səciyləndirilməlidir.

Daha sonra Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövründə mətbuatımız fəaliyyətini

davam etdirdi. Cümhuriyyətin süqutundan, bolşevik işğalından sonra isə mətbuatımız məcburən sovet ideologiyasına xidmət etməyə başladı. Buna baxmayaraq, Azərbaycan mətbuatı ədəbi dilin, siyasi leksikonun, ictimai münasibətlərin, bədii-estetik zövqün formalaşmasında, əhalinin maarifləndirilməsində, cəmiyyətin saflaşdırılmasında və s. istiqamətlərdə çox böyük işlər gördü. Buna görə də elə sovet dövründə də Azərbaycan mətbuatı tam bir milli dəyər, milli nümunə kimi öz varlığını qoruyub saxlamağı bacardı.

- Azərbaycan mətbuatının inkişafında Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin xidmətləri xüsusilə qeyd edilməlidir. Belə demək olarmı ki, Ulu öndərimiz mətbuatımızın milli keyfiyyətlərdə formalaşmasının əsasını qoydu?

- Ümumiyyətlə, sovet dövrü Azərbaycan mətbuatının inkişafı tarixində Heydər Əliyev erası mühüm bir hadisə olaraq, həm mətbuatın yenidən formalaşmasını təmin etdi, həm də mətbuatın məhz arzu etdiyimiz milli keyfiyyətlərdə formalaşmasının əsasını qoydu. 1978-ci ildə qəbul edilən Azərbaycan SSR-in Konstitusiyasında Azərbaycan dili Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən dövlət dili kimi təsdiq olundu. Məhz Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi təsdiq olunması Azərbaycan mətbuat dilinin və bütövlükdə Azərbaycan dilinin inkişafı tarixində böyük bir hadisəyə çevrildi. Ona görə də məhz dilin inkişafı ilə bağlı belə bir hüquqi-siyasi, konstitusion əsasın yaradılması Azərbaycan mətbuatının inkişafı qarşısında yeni üfqlər açdı. Beləliklə, artıq Azərbaycan dilinin inkişafı istiqamətində çox böyük işlər həyata keçirilməyə başlandı.

Bu qədər mürəkkəb proseslərin içərisində Azərbaycan mətbuatı inkişaf etdi, gözəl bir ənənə yaratdı, Azərbaycan dilinin səlisləşməsinə xidmət etdi, Azərbaycan dilində müxtəlif jurnalistika janrlarının inkişafını təmin etdi, oçerk, felyeton kimi janrların dilimizdə inkişaf etdirilməsi, bədii təsvir və bədii özünüifadə vasitələrinin formalaşdırılması işində Azərbaycan mətbuatı böyük rol oynadı.

Əlbəttə ki, ən böyük hadisə 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyini əldə etməsindən sonra baş verdi. O illərdə artıq yeni əsaslarda müstəqil Azərbaycan mətbuatı formalaşdı. Vaxtilə kommunizm ideallarını tərənnüm edən mətbuat belə mühüm tarixi keçiddən sonra demokratiyanı və milli düşüncəni mənimsəməyə başladı. Çox təəssüf ki, o dövrdə ilk mərhələdə formalaşan Azərbaycan mətbuatı cəmiyyətdə həqiqi demokratik əsasların formalaşmasına layiqli töhfə verə bilmədi.

1993-cü ilin əvvəllərində AXC-“Müsavat” hakimiyyəti dövründə hərbi sirlərin qorunması ilə bağlı xüsusi fərman imzalandı və bu, mətbuatın azadlığını, söz azadlığını bir qədər də məhdudlaşdırdı. Beləliklə, Azərbaycan mətbuatı yağışdan çıxıb yağmura düşmüşdü. Yalnız Azərbaycan mətbuatının böyük hamisi və qayğıkeşi, mətbuatın misisiasını və funksiyasını dərinlən başa düşən, onu lazımcına qiymətləndirməyi bacaran Ulu öndər Heydər Əliyev 1998-ci ildə

mətbuat üzərində senzuranı ləğv etdi. Ulu öndərin imzaladığı Fərmanla Nazirlər Kabineti yanında mətbuat və digər kütləvi informasiya vasitələrində dövlət sirlərini mühafizə edən baş idarə ləğv edildi, hərbi sirlərin yayılması ilə bağlı 16 aprel 1992-ci il tarixli fərman və bütün informasiya üzərində nəzarətin tətbiq edilməsi ilə bağlı 15 aprel 1993-cü il tarixli sərəncam qüvvəsini itirmiş elan edildi. Bundan başqa, 1999-cu ilin sonunda “Kütləvi informasiya vasitələri haqqında” yeni qanunun qəbulu media təsisatının inkişafını şərtləndirən, bəhs edilən sahəyə müvafiq surətdə sahəvi və ümummilli münasibətləri tənzimləyən hüquqi bazanın zənginləşdirilməsi işinə əhəmiyyətli töhfə oldu. 2000-ci ilin mart ayında Ümummilli lider Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə “2000-2001-ci illərdə kütləvi informasiya vasitələrinin maddi-tekniiki şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər Proqramı” təsdiq olundu. İdarəçilik sisteminin islahatı çərçivəsində Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi ləğv edildi, kütləvi informasiya vasitələrinin yaranması və fəaliyyətinin hüquqi əsaslarının möhkəmləndirilməsi məqsədilə Milli Mətbuat, Teleradio və İnternet Şurası yaradıldı. 2003-cü ilin mart ayında Azərbaycan jurnalistlərinin qurultayında media-ictimaiyyət, media-hakimiyyət münasibətlərini tənzimləyən qurum - Azərbaycan Mətbuat Şurası yaradıldı. Bütün bunlar öz növbəsində Azərbaycanda söz, fikir və mətbuat azadlığının bərqərar olunması üçün əlamətdar tarixi hadisələr kimi qiymətləndirilməlidir.

Təbiidir ki, Ulu öndərin atdığı bu addımlar KİV ictimaiyyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilirdi. 2002-ci ildə Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin “RUH” Azərbaycan Jurnalistləri Müdafiə Komitəsi tərəfindən “Jurnalistlərin dostu” adına layiq görülməsi bir daha onu göstərdi ki, milli mətbuatın inkişafına xüsusi diqqət və qayğı göstərən Ulu öndər Heydər Əliyev jurnalistlərin gerçək hamisidir.

- Hazırda Azərbaycan mətbuatı keyfiyyətcə yeni mərhələdədir. Dövlətimiz milli mətbuatımızın inkişafına daim diqqət və qayğı göstərir...

- 2003-cü ildə cənab İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğı daha da artırıldı. Belə ki, Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə kütləvi informasiya vasitələrinin “Azərbaycan” nəşriyyatına olan borcları tamamilə ləğv edildi. Məlum olduğu kimi, bu borcların ödənilməsi prosesi Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən dondurulmuşdu. Məhz cənab Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə məlum borcların ləğv edilməsi mətbuatın maddi problemlərinin aradan qaldırılması istiqamətində atılmış fundamental əhəmiyyətli tarixi bir addım idi.

Məhz bu ərəfədə Azərbaycan mətbuatında ilk fundamental keyfiyyət dəyişiklikləri meydana gəlməyə başladı. Bu isə bütövlükdə müstəqil Azərbaycanın mətbuat tarixində keyfiyyət etibarilə yeni mərhələnin başlanmasını şərtləndirən əlamətdar bir hadisə idi. Hesab etmək olar ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən atılan bütün bu addımlar və görülmüş tədbirlər Azərbaycan mətbuatının inkişaf

Ermənistan dövlət çevrilişinə demokratiya donu geyindirmək niyyətindədir

Nikol Paşinyanın Brüsselə baş tutan rəsmi görüşlərinin Ermənistan mətbuatında təhrih olunmuş şəkildə verilməsi yenə də daxili auditoriyaya hesablanıb. Donald Tuskun hər zaman Ermənistanın dostu olduğunu bildirməsi diplomatiyadır, burada qeyri-adi heç nə yoxdur, yaxud bu fikir Ermənistan, Paşinyana xüsusi məhəbbət və rəğbət anlamına gəlmir. Paşinyanın çox vədlər verdiyini dilə gətirən Tusk islahatların həyata keçirilməsində Aİ tərəfindən yardım gözləyə, bu yardıma ümid edə biləcəklərini deməsi də normal və qəbul edilən haldır ki, bunu da xüsusi şəkildə vurğulamaq, Ermənistan, yaxud Paşinyana simpatiya kimi qələmə vermək doğru deyil.

Brüssel səfəri çərçivəsində Paşinyan da, öz növbəsində, bəyan edirsə ki, Ermənistanın yeni hakimiyyətinin məqsədi demokratiyanın qələbəsinə mühüm töhfə vermək və bu yolda Avropa İttifaqı ilə yaxın əməkdaşlıq qurmaqdır, deməli, yenə də hiyləgərlik edir. Əvvəla, Paşinyanın yeni hakimiyyət dediyi öz başçılığı altında olan hakimiyyət demokratik yolla hakimiyyətə gəlməyib və dövlət çevrilişini demokratiya kimi qələmə verməkdə böyük səhv edir, yaxud, yenə də manipulyasiya etmək fikrindədir. Digər tərəfdən, Nikol özü də yaxşı bilir ki, Avropa bütün oyunlarını demokratiya pərdəsi arxasında həyata keçirir və bu zaman pafosla istifadə etdiyi demokratiyanı alətə çevirir. Nə Avropanı, nə də digərlərini Ermənistan kimi xırda, həm də səfalet içində olan, heç bir təbii sərvətə malik olmayan, bir sözlə, potensial olmayan ölkənin demokratik, ya qeyri-demokratik olması maraqlandırır. Əksinə, Ermənistan yalnız bölgədə nəzarət baxımından maraqlıdır və bəzi ölkələrə, buna da artıq demokratiyanı alət edən Paşinyanın sayəsində, onun marionetliyi ilə şərait yarada bilər.

Ermənistanın baş nazirinin ikicə gün ərzində qondarma əlaqələr qurması uydurmadan başqa bir şey deyil

Yeni baş nazir Brüsselə rəsmi səfər etdiyi halda, bu iqtisadi və maliyyə münasibətləri barədə danışıqlar hansı məcrada baş verib, bu, çox gülməli səsdir. Əvvəla, Ermənistanın müzakirə ediləcək siyasi məsələləri, daha doğrusu, müzakirə mövzusu olan problemləri azdırmı ki, rəsmilər başqa istiqamətdə danışıqlara yol versinlər? Ermənistanın yeni, nümayişçi baş naziri, yoxsa bir anda bütün problemləri həll edib və indi qalıb iqtisadi əlaqələr, yaxud maliyyə münasibətləri?

Digər tərəfdən, siyasi müstəvidə hansı iqtisadi əlaqələrdən və maliyyə münasibət-

lərindən söhbət gedə bilər? Erməni mətbuatı, Paşinyanın təbliğat maşını kimi aldatmaq fikrindədir və dünya ictimaiyyəti bütün bunların fərqində deyilmə? Zənn edək ki, N. Paşinyan rəsmi görüşlər çərçivəsində vaxt tapıb, imkan tapıb iqtisadi əlaqələr, maliyyə münasibətlərini, əməkdaşlıq məsələlərini müzakirəyə çıxara bilər. Bəs sual oluna bilər ki, ermənilərlə iqtisadi əməkdaşlıq etməyə eynəbiləri nə maraqlandırır? Niyə belə həvəs yarana bilər Ermənistanla maliyyə münasibətlərinə, əməkdaşlığa? Yoxsa Ermənistanın təbii ehtiyatları, sərvətlərə sahib olmadığından o boyda rəsmilər xəbərsizdir? Bəlkə regionda reallaşdırılan global layihələrdən Ermənistanın kənarında qalması, marginallaşması barədə də məlumatsızdır rəsmilər? Yaxud ermənilər bəlkə elə bir həcmdə məhsul istehsal edirlər ki, bunun dünya bazarına çıxarılması hansısa əcnəbini maraqlandırır? Bu işğalçı ölkə hansı sənaye, yaxud kənd təsərrüfatı məhsulu istehsal və tədarük edir ki, əməkdaşlığa, iqtisadi əlaqələrə, maliyyə münasibətlərinə əcnəbilər ehtiyac duyur? Sual olunacaq məqamlar çoxdur və Ermənistan haqqında zərər qədər təsəvvürü olan hər kəs çox yaxşı başa düşür ki, bu ölkə ilə əlaqələr qurulmasının heç bir mənası yoxdur və indi Paşinyanın təşviqat ordusunun dövrüyyəyə buraxdığı şişirtmə informasiyalar ağı yalandır.

Cəmi 20 gün küçə və meydanlarda hay-küy salan nümayişçinin bir xalqa azadlıq və demokratiya gətirməsi gülməli səsdir

Avropa bundan sonra "Ermənistanı özünün böyük ailəsinin bir hissəsi hesab edir" kimi təşviqat da Paşinyanın daxili auditoriyaya hesablanmış taktikasıdır. Güya ki, Ermənistan hazırda Avropa üçün Gürcüstan və Ukraynadan da daha önəmli, daha dəyərlidir. Sanki Nikolun sehrli çubuğu ilə Ermənistan bir anda Avropa üçün qardaş ölkəyə çevrilib və indi ermənilər elə bir təşviqat aparmağa çalışırlar ki, guya küçə nümayişçisi öz demokratiyası ilə Avropanı heyran qoyub və erməni xalqı dünyanın ən demokratik xalqıdır. Məhz bu baxımdan da, elə bil bütün dünya ermənilərlə əlaqələrdən, əməkdaşlıqdan ötrü dəridən-qabıqdan çıxır və bu işdə Paşinyanın fədakarlığı müqəsssəyə gələcək deyil. Hətta erməni KİV-ləri Nikolun 20 gün meşədə, küçələrdə, çadırdə qalmasını bayraq edib, elə bir təsəvvür yaratmaq istəyirlər ki, sanki Paşinyan bu fədakarlığı ilə ermənilərə azadlıq və xoşbəxtlik bəxş edib. Cəmi 20 gün küçə və meydanlarda hay-küy salan nümayişçinin bir xalqa azadlıq və demokratiya gətirməsi gülməli səsdir.

Ermənistanda baş verən "məxməri inqilab" və hadisələrin gedişi bütün dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında cərəyan edib və indi kimisə qəhrəmana çevirmək cəhdləri əbəsdir. Nikolun çiyində canta küçədə hay-küy salması Serjin vecinə də deyildi, onun nümayişçiyə postu təhvil vermək niyyəti də yox idi və bunu bəyan etmişdi də. Paşinyan da, erməni cəmiyyəti də, ümumilikdə bütün dünya ictimaiyyəti də çox yaxşı bilir ki, Rusiyanın nəzarətində olan hərbiçilərin pərakəndə halda küçələrə dağılması bir anda vəziyyəti Nikolun xeyrinə dəyişdisə və Serj istefa vermək məcburiyyətində qaldısa,

bu, Paşinyanın sayəsində baş vermədi, onun xidməti hesab oluna bilməz. Ermənistanda yaranan bu mənzərə demokratiya götürməsinə yox, hakimiyyət çevrilişini xatırladır və bu halda, Paşinyanın qəhrəman kimi təqdim edilməsi, əlbəttə ki, absurddur və inandırıcı da deyil.

Nikol Paşinyan siyasətçi, idarəçi, yaxud sehrbaz deyil, Qərbin marionetidir

Bu gün Paşinyanın xidməti, nailiyyəti kimi təqdim edilən nümayişlər və onların nəticəsinin Qərb siyasəti olduğunu bilməyən yoxdur. Heç kimə sirr də deyil ki, belə çantalı Nikol nə siyasətçi, nə idarəçi, nə də sehrbaz deyildi və onun, əslində, Qərbin bir marioneti olduğu da bellidir. O da bellidir ki, Paşinyan əgər tam əvvəlcədən işləmiş ssenari üzrə, təyin olunmuş xətlə hərəkət edirdisə, deməli, bu ssenarini, bu yolu bir cızan, tərtib edən var və bunun Qərb olduğuna zərər qədər şübhə yoxdur.

İndi hakimiyyət kürsüsünü ələ keçirən küçə nümayişçisinin imza atdığı dövlət çevrilişini sivil yolla əldə etməsi təsəvvürünü yaratması üçün demokratik götürmə yaratmaq cəhdi yeganə çıxış yoludur. Bu işdə Qərb də Nikola yardımçı olmaqla çəkinmir ki, öz oyunlarını ört-basdır etsin. Amma Rusiya hər iki tərəfin, ələlxüsus, ermənilərin bu özbaşınalıqlarını, əsrlərlə himayə etdikləri, dövləti, torpaqları belə deyilən etdikləri, əslində isə, özünün heç nəyi olmayan bir dövlətin saymazlığını bağışlamayacaq. Bu baxımdan, ermənilər özləri də rusların hər an endirə biləcəyi qapazdan çəkinirlər. İndi Paşinyanın Vladimir Putinə sət cavab verdiyini vurğulayan erməni mətbuatı da, erməni ictimaiyyəti də bilir ki, bütün bu oyunlar müvəqqətidir və Moskvanın səbr kassası dolduğu an bütün oyunlara, ermənilərin bütün erköyünlüklərinə son qoyulacaq. Erməniləri Qafqazda yerləşdirən, hər zaman qarşılıqsız olaraq təmin edən Rusiya, təbii ki, yaratdığı Ermənistanı Qərbə hədiyyə etmək niyyətində ola bilməz və ən yaxın zamanda ermənilər başları üstündə rusların dəyənəyini görəcəklər. Gah Qərbə, gah da Rusiyaya meyil edən ermənilərin eyni anda, hər ikisini qazanmaq cəhdinin onları hər ikisindən məhrum edəcəyi də inkar edilə bilməz. İndi öz mənafeyi naminə, öz adı və şəxsi nüfuzu xatirinə, özünü demokrat kimi qələmə verməsi üçün Qərbə meyil edən Nikol, əvəzində, Rusiyanı qıcıqlandırır, bütün Ermənistanı təhlükə altında qoyur. Ağız dolusu "mən Ermənistan üçün çalışıram" deyən bu manipulyator, əslində, erməni tarixinin ya sonunu gətirəcək, ya da bölgədə marginallaşmış erməniləri ruslar qarşısında tamamilə əsirə çevirəcək.

